

За редакцією
Андрія Романишина

ПСИХОЛОГІЯ БОЮ

ПОСІБНИК

**ВИСОКИЙ МОРАЛЬНИЙ ДУХ ВІЙСЬКА є засобом,
здатним перетворити поразку на перемогу.
АРМІЯ НЕ РОЗБИТА, ДОПОКИ НЕ ВВАЖАЄ СЕБЕ
ПЕРЕМОЖЕНОЮ, АДЖЕ ПОРАЗКА — ЦЕ ВИСНОВОК
РОЗУМУ, А НЕ ФІЗИЧНИЙ СТАН.**

Норман Коупленд

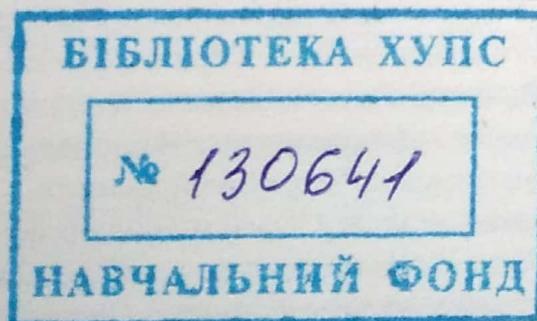
ЦЧ(ЧУКР)
1786

За редакцією
Андрія Романишина

ПСИХОЛОГІЯ БОЮ

ПОСІБНИК

А 0 8 8 3 6 8

УДК 355.422:355.133.4"20"(075.8)

ББК 88.4+88.37(4Укр)Зя73

П-86

Психологія бою: Посібник / Грицевич Т. Л., Гузенко І. М.,
Капінус О. С., Мацевко Т. М., Романишин А. М.; за ред.
А. М. Романишина. — Львів: Видавництво «Астролябія»,
2017. — 352 с.

У книзі акумульовано сучасні підходи до розуміння психологічних особливостей сучасних бойових дій та їхнього впливу на бойову діяльність військовослужбовців. Описано форми, методи та засоби, які може застосовувати командир, щоб підтримати належний морально-психологічний стан особового складу в різних ситуаціях бойової діяльності. Представлений у книзі матеріал орієнтований на прикладне застосування у військових підрозділах. Призначена для курсантів, офіцерів і викладачів вищих військових навчальних закладів, командирів, фахівців морально-психологічного забезпечення, а також усіх, хто цікавиться проблематикою військової психології.

Рекомендувала Вчена рада Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного. Протокол № 4 від 24 листопада 2015 року

Рецензенти:

Широбоков Ю. М., полковник, кандидат психологічних наук, доцент, учасник АТО, начальник кафедри психології та педагогіки Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба;

Похнатюк С. В., полковник, кандидат військових наук, доцент, учасник АТО, начальник кафедри тактики Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного;

Вірко Е. В., полковник запасу, учасник бойових дій, кавалер двох орденів Червоної Зірки, старший викладач кафедри Тактики Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного.

Авторський текст © Грицевич Т. Л., Гузенко І. М., Капінус О. С.,
Мацевко Т. М., Романишин А. М. 2015, 2017

Загальна редакція © Романишин А. М. 2017

Літературна редакція, дизайн © Видавництво «Астролябія» 2017

ISBN 978-617-664-097-4

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	9
Розділ 1	
ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СУЧASNIX	
БОЙOVIX DÍJ	11
1.1. Вплив бою на психіку військовослужбовців	11
1.2. Психологічні аспекти застосування авіації в сучасних умовах	31
1.3. Психологічні аспекти застосування артилерії	45
1.4. Психологічна характеристика бойових дій військ в умовах застосування зброї масового ураження та високоточної зброї	50
1.5. Психологічна характеристика основних видів застосування військ	57
1.6. Психологічні особливості бойових дій у місті	67
1.7. Інформаційно-психологічні акції підрозділів незаконних збройних формувань	70
1.8. Психологічні особливості воєнно-польового побуту	75
1.9. Психологічні чинники військових хитрощів, маскування, раптовості, марновірства, символіки й міфів у бойовій обстановці	86
1.10. Девіантна поведінка на війні	99
1.11. Психологічні особливості перебування особового складу у полоні	139

1.12. Що робити, коли блокує цивільне населення	152
1.13. Вплив на натовп	156
1.14. Опитування цивільного населення	158
1.15. Інформація військовослужбовцю щодо затриманих та військовополонених.	162
1.16. Спілкування з пресою	164

Розділ 2**ДІЯЛЬНІСТЬ КОМАНДИРА ПІДРОЗДІЛУ
ЩОДО ПІДТРИМАННЯ МОРАЛЬНО-
ПСИХОЛОГІЧНОГО СТАНУ ОСОБОВОГО
СКЛАДУ ПІД ЧАС БОЙОВИХ ДІЙ** 172

2.1. Якщо ви потрапили на війну.	172
2.2. Психологічні аспекти рішень командира та поставлення завдань підлеглим у бойовій обстановці.	193
2.3. Способи активізації (мобілізації) морально-психологічного стану військовослужбовців у бою	203
2.4. Робота командира щодо підвищення стійкості військовослужбовців до бойового стресу.	219
2.5. Основний зміст діяльності командира підрозділу щодо запобігання бойовим психічним травмам, їх виявлення і надання першої психологічної допомоги потерпілим.	232
2.6. Способи психологічної реабілітації військовослужбовців у бойових умовах.	255
2.7. Способи боротьби командира підрозділу з емоційним вигоранням особового складу	283
2.8. Робота командирів щодо запобігання конфліктним ситуаціям та їх розв'язання	285

2.9. Робота командирів щодо запобігання суїцидній поведінці серед військовослужбовців	290
2.10. Профілактика залежної поведінки військовослужбовців	312
2.11. Робота командира щодо стабілізації морально-психологічного стану військово-службовців у разі втрат особового складу	326
2.12. Тягар війни	331
 ПІСЛЯМОВА	345
 ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ	346
 СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ . .	347

БІБЛІОТЕКА
КОМАНДИРА

У книзі акумульовано сучасні підходи до розуміння психологічних особливостей сучасних бойових дій та їхнього впливу на бойову діяльність військовослужбовців. Описано форми, методи та засоби, які може застосовувати командир, щоб підтримати належний морально-психологічний стан особового складу в різних ситуаціях бойової діяльності. Представлений у книзі матеріал орієнтований на прикладне застосування у військових підрозділах. Призначена для курсантів, офіцерів і викладачів вищих військових навчальних закладів, командирів, фахівців морально-психологічного забезпечення, а також усіх, хто цікавиться проблематикою військової психології.

<http://www.astrolabium.com.ua>

ISBN 978-617-664-097-4

9 786176 640974